

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120207536
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8120207536.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu R I. X., so sídlom T. A. XA, XXX XX W., G.: XX XXX XXX, právne zastúpený Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanej D. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., XXX XX O., o zaplatenie 8.835,92 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 16Csp/109/2020-107 zo dňa 17. januára 2023, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konanie n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca F. sa žalobou doručenu dňa XX.XX.XXXX domáhal voči pôvodne žalovanej 1/ a žalovanému 2/ zaplatenia sumy 8.835,92 Eur s prísl. z dôvodu, že žalovaní nevrátili poskytnuté peňažné prostriedky z uzatvorenej úverovej zmluvy.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Súd konanie v časti istiny vo výške 2.325 eur voči žalovanému v 1. rade zastavuje.

II. V prevyšujúcej časti žalobu voči žalovanému v 1. rade zamieta.

III. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému v 1.rade sa náhrada trov konania nepriznáva.“

3. Rozhodnutie právne odôvodnil § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky, § 255 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

4. Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.XX.XXXX bola medzi pôvodným žalobcom F. W.. ako veriteľom a žalovanou 1/ ako dlžníkom a pôvodne žalovaným 2/ (porúčiteľ - Q. M.) ako spoludlžníkom uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička, na základe ktorej im bol poskytnutý bezúčelový úver vo výške 10.000,- Eur s ďalšími parametrami zmluvy uvedenými v bode 4. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Pôvodný žalobca výzvami zo dňa 27.08.2018 a z 24.09.2018 požadoval od žalovanej 1/ zaplatenie pohľadávky v ním určenej lehote. Pôvodný žalobca prostredníctvom spoločnosti H. I.

X. v predžalobnej výzve zo dňa 14.05.2020 požadoval od žalovanej 1/ uhradenie dlžnej sumy. Dňa 01.10.2021 bola medzi pôvodným žalobcom a spoločnosťou H. I. X. uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok č. II/2021, na základe ktorej došlo aj k postúpeniu predmetnej pohľadávky, ktorá predstavuje predmet tohto sporu. Uznesením zo dňa 11.07.2022 bola pripustená zmena strany sporu na strane žalobcu tak, že namiesto doterajšieho žalobcu vstúpila do konania spoločnosť H.. a zároveň týmto uznesením súd pokračoval v konaní s dedičom po nebohom žalovanom 2/ (Q. M., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX) T. M., nar. XX.XX.XXXX ako žalovaným 2/. Písomným podaním zo dňa 27.07.2022 žalobca zobral žalobu voči žalovanému 2/ späť v celom rozsahu a zároveň zobral žalobu späť voči žalovanej 1/ v časti istiny 2.325,- Eur. Uznesením zo dňa 12.09.2022 bolo konanie zastavené vo vzťahu k žalovanému 2/ a bolo rozhodnuté aj o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 2/, pričom toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 06.10.2022. Žalobca podaním zo dňa 08.11.2022 na výzvu súdu uviedol, že jeho právny predchodca skúmal bonitu žalovaných overením ich príjmu a peňažných záväzkov, ako aj z nimi uvedeného rodinného stavu a počtu vyživovaných osôb.

5. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že špeciálna právna úprava spotrebiteľského úveru je obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Jedným z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy je uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, pričom je nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle zákona nepostačuje. Na základe uvedeného dospel k záveru, že v predmetnej zmluve chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN, preto táto absencia spôsobuje fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ďalej zistil, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s odbornou starostlivosťou a dôsledne neskúmal schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Právny predchodca žalobcu skúmal iba príjem žalovanej a jej úverové zaťaženie. Vôbec neskúmal výdavky žalovanej, a to náklady na bývanie, dopravu alebo domácnosť. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Výdavky spotrebiteľa nepredstavujú iba splátky úverov. Žalobca teda nepreukázal, aby jeho právny predchodca skúmal výdavky žalovanej, keďže z predložených listinných dôkazov takéto zisťovanie nevyplýva. Za týchto okolností právny predchodca žalobcu zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale naopak tieto svoje povinnosti porušil, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona prvá veta, t.j. že nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na uvedené mal za to, že v konaní neboli splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Podľa zmluvy bola konečná splatnosť úveru dňa 25.01.2025 a keďže k vyhláseniu predčasnej splatnosti nedošlo, právny predchodca žalobcu nemohol postúpiť žalobcovi tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postúpil svoju pohľadávku na žalobcu, konal v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, ale aj s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol žalobu.

6. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu tak, že žalobca nebol v konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov konania a úspešnej žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výrokom II. a III.. Odvolanie podal z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces, nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vo vzťahu ku konštatovanej absencii predpokladov RPMN namietal, že súd prvej inštancie svoju argumentáciu žiadnym relevantným spôsobom neodôvodnil a tiež nesúhlasil s interpretáciou súdu. Poukázal na to, že matematický vzorec výpočtu RPMN je uvedený v prílohe smernice, ako aj zákona o spotrebiteľských úveroch, teda ide o údaj dostupný a známy každému občanovi Slovenskej republiky. Poprel, aby v zmluve chýbali uvedené predpoklady, keďže sú výslovne uvedené v závere bodu 2.2. zmluvy. V kontexte uvedeného poukázal aj na stanovisko Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021. Vo vzťahu ku skúmaniu bonity uviedol, že jeho právny predchodca postupoval v súlade s platnou právnou úpravou v čase uzatvorenia zmluvy a žalovanú informoval o náležitostiach a základných atribútoch poskytovaného úveru

vo Formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorými sa oboznámila. Poukázal na to, že jeho právny predchodca pracoval s informáciami, ktoré mu boli poskytnuté zo strany žalovanej a vyplývali zo žiadosti o spotrebiteľský úver, pričom vyhodnotil finančnou analýzou bonitu žalovanej tak, ako to bolo uvedené už vo vyjadrení k odporu. Uvedenú analýzu potvrdzujú aj výpisy z registra bankových informácií a report zo Sociálnej poisťovne. Rovnako dal do pozornosti aj absenciu právnej úpravy ohľadom metodiky vyhodnotenia bonity, nakoľko táto bola veľmi vážna a jedinou zákonnou požiadavkou bolo, aby záväzky spotrebiteľa nepresahovali príjmy spotrebiteľa. V tomto prípade poukázal aj na stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 13.09.2021 a na svoje podanie zo dňa 08.11.2022, kde podrobne špecifikoval skúmanie bonity jeho právnym predchodcom, predložil listinné dôkazy a získané vstupné údaje odôvodnil výpočtom. Tvrdenia konajúceho súdu, najmä v bode 37, označil za arbitrárne a nezákonné, keďže nemajú žiadnu oporu v platnej právnej úprave a ani v žiadnych vykonávacích právnych predpisoch. V nadväznosti na uvedené tak súd nemohol dospieť k záveru o neplatnom zosplatnení a absencii jeho aktívnej vecnej legitímácie. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vrátil na nové prejednanie alebo aby ho zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu a zaviazá žalovanú aj na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

8. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnúť, že

niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

14. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

15. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

16. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

17. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinný v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) v ust. § 9 ods. 2 presne definoval, aké náležitosti, okrem všeobecných, musia spotrebiteľské zmluvy obsahovať. Súd prvej inštancie sa preto správne zaoberal aj preskúmaním, či uzatvorená spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom, avšak so závermi súdu prvej inštancie sa nebolo možné stotožniť.

18. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve absentuje uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, s čím žalobca nesúhlasil poukazujúc najmä na rozhodnutie dovolacieho súdu a bod 2.2. uzatvorenej zmluvy. V tomto prípade však odvolací súd prisvedčil odvolacím námietkam žalobcu v tomto smere, poukazujúc na žalobcom spomínané uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 7/2021 pod R 86/2021, v ktorom k uvedeným obligatórnym náležitostiam dovolací súd uviedol nasledovné: „Dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inšancií, zastaťva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétne matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani

predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Taku to požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daneho zákonného ustanovenia.“ Na inom mieste zase bližšie uvádza, ktoré údaje je potrebné subsumovať pod predpoklady potrebné na výpočet RPMN: „Dovolačí suď mať za to, že v predmetnej úverovej zmluve sú uvedené všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN, ktorými sú uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokov, nákladov na poistenie a prípadných poplatkov, ktoré údaje zo zmluvy jednoznačne vyplývajú.“ Z uvedeného tak možno vyvodiť záver, že ak spotrebiteľská zmluva obsahuje predpoklady výpočtu RPMN (výška úveru, výška splátky, interval splátky, počet splátok, výška úrokov, výška nákladov za poistenie a výška prípadných ďalších poplatkov) zákonná požiadavka na ich uvedenie je splnená, a to bez toho, aby tieto údaje bolo potrebné v zmluve osobitne označovať ako predpoklady RPMN. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie (bod 4. odôvodnenia) spomínané údaje vyplývajú, teda nebolo možné dospieť k záveru o tom, že tieto v uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve absentovali, preto súd prvej inštancie v tomto prípade dospel k nesprávnemu záveru. Nesprávnosť postupu a záverov súdu prvej inštancie však nič nemení na nižšie uvedenom závere odvolacieho súdu.

19. Súd prvej inštancie sa následne zaoberal skúmaním, či zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k náležitému skúmaniu bonity žalovanej. Zákon o spotrebiteľských úveroch upravoval v § 7 ods. 1 povinnosť veriteľa pred uzavretím alebo zmenou spotrebiteľskej zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V prípade, ak veriteľ túto svoju zákonnú povinnosť zanedbá, zákon sankcionuje takéto konanie v zmysle § 11 ods. 2 nemožnosťou vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zákon v tejto súvislosti ustanovuje tiež, že v prípade ak dôjde k hrubému porušeniu § 7 ods. 1, v takom prípade zákon sankcionuje takéto konanie veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Za hrubé porušenie povinnosti sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o rodinnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy, či registra.

20. Zákon o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi pri skúmaní bonity klienta postupovať s odbornou starostlivosťou, pričom zákon neuviedol zákonnú definíciu tohto pojmu. Aj napriek absencii takejto zákonnej definície možno vychádzať z toho, že odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka a nepochybne kľúčovou je aj pri skúmaní bonity klienta využívať aj verejne dostupné informácie, ako napr. štátom zverejňované údaje o životnom minime, existenčnom minime a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

21. Vzhľadom na uvedené ustanovenie možno od žalobcu ako veriteľa požadovať preukázanie skúmania bonity klienta, teda v uvedenom prípade bolo na žalobcovi ako veriteľovi, aby preukázal, že jeho právny predchodca si svoje povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov splnil, teda, že v uvedenom prípade bola splnená povinnosť vyplývajúca z § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

22. Žalobca tak v priebehu prvoinštančného konania ako aj odvolacieho konania poukazoval na to, že pri skúmaní bonity žalovanej (ako aj pôvodne žalovaného 2/) vychádzal jeho právny predchodca z informácie o jej príjmoch, záväzkoch, ako aj z informácií o rodinnom stave a počte vyživovaných osôb, ktoré vyplývali zo žiadosti o poskytnutie úveru. Zo spisu vyplýva, že žalobca v priebehu prvoinštančného konania predložil (i) printscreen obrazoviek z úverového registra zo dňa 16.01.2017 s (ii) printscreen dopytu do Sociálnej poisťovne zo dňa 16.01.2017. Odvolací súd poukazuje na to, že síce z predložených printscreenov výpisu z úverového registra a Sociálnej poisťovne vyplýva, že tento dopyt bol uskutočnený v deň poskytnutia úveru, teda jeho právny predchodca skúmal záväzky žalovanej voči iným bankovým subjektom, ako aj príjem žalovanej, avšak žalobca nepreukázal kedy a či vôbec zisťoval aj ďalšie bežné výdavky žalovanej, napr. na domácnosť, stravu, atď. Žalobca tak nepreukázal, či jeho právny predchodca skúmal celkovú finančnú situáciu na strane žalovanej pred poskytnutím spotrebiteľského úveru alebo až po jej uzatvorení, preto nebolo možné prisvedčiť tvrdeniu žalobcu o dostatočnom skúmaní bonity jeho právnym predchodcom, keďže v tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno tak, ako to už uviedol súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení. Odvolaciemu súdu v tomto smere vyplýva, že žalobca, resp. jeho právny predchodca v prípade ďalších nákladov a záväzkov žalovanej vychádzal len z jej tvrdení, ktoré uviedla v žiadosti o poskytnutie úveru. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi

súdu prvej inštancie, a teda, že právny predchodca žalobcu neskúmal všetky aspekty a okolnosti na strane žalovanej, teda možno konštatovať, že z tvrdení žalobcu nevyplýva ani to, či si jeho právny predchodca utvoril reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Žalobca síce poukazoval na rodinnú situáciu a počet vyživovacích povinností žalovanej, avšak v prípade týchto informácií vychádzal len z vyjadrení žalovanej, bez toho, aby tieto mal preukázané. Rovnako ani v prípade výdavkov žalovanej nevyplýva, aby došlo k ich dostatočnému skúmaniu, pretože boli tieto vôbec uvedené a ani zisťované neboli a rovnako vôbec neboli zisťované ani bytové a rodinné pomery žalovanej, teda či táto býva sama alebo spolu s inými osobami, aké sú jej mesačné výdavky na stravu, atď. Z uvedených dôvodov teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovanej splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca, resp. jeho právny predchodca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.

23. K námietke žalobcu, že v čase skúmania bonity jeho právnym predchodcom absentovala metodika vyhodnotenia bonity odvolací súd uvádza, že aj napriek uvedenému nebol právny predchodca zbavený povinnosti postupovať pri skúmaní bonity žalovanej, resp. pôvodne žalovaných, s odbornou starostlivosťou, a teda náležite, dostatočne a komplexne skúmať príjmy, výdavky, ako aj ďalšie okolnosti na strane spotrebiteľa v zmysle v danom čase platných a účinných ustanovení zákona.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené je tak možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie o tom, že právny predchodca žalobcu nedostatočne skúmal bonitu žalovanej, preto takéto nedostatočné konanie žalobcu je v zmysle zákona postihnuté sankciou nemožnosti úver predčasne platne zosplatiť.

25. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade si žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie dlžnej sumy voči žalovanej na základe postúpenia pohľadávky medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom, súd prvej inštancie sa následne správne zaoberal skúmaním, či žalobca je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, a to s ohľadom na splnenie podmienok upravených v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „Zákon o bankách“) a § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre platné postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo potrebné súčasné splnenie podmienky spočívajúcej v subjektoch postúpenia pohľadávky (postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na banku, zahraničnú banku, pobočku zahraničnej banky alebo subjekt s oprávnením udeleným Národnou bankou Slovenska na ponúkanie a poskytovanie spotrebiteľských úverov) a podmienky spočívajúcej v predmete postúpenia (pohľadávka po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávka splatná pred konečným termínom splatnosti). Prvá podmienka spočívajúca v subjektoch postúpenia pohľadávky bola splnená, pretože išlo o postúpenie pohľadávky z banky na subjekt disponujúci oprávnením Národnej banky Slovenska. Rovnako tak ani odvolací súd vo vzťahu k prvej podmienke nemal pochybnosti o jej naplnení. Druhá podmienka pre platné postúpenia pohľadávky - spôsobilosť pohľadávky však naplnená nebola, a to vzhľadom na konštatovanú nemožnosť platného predčasného zosplatenia pohľadávky pre nedodržanie zákonom stanovených podmienok skúmania bonity, pričom v čase postúpenia pohľadávky táto zároveň nebola ani riadne splatná, t.j. nebola po konečnom termíne splatnosti. Ak teda nedošlo k platnému zosplateniu spotrebiteľského úveru, predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a § 17 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch tak nemohla byť spôsobilá (banková) pohľadávka. Z uvedeného dôvodu tak možno dospieť k tomu, že záver súdu prvej inštancie bol správny, preto súd prvej inštancie žalobu správne zamietol.

26. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

27. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, t.j. vo výroku II. a v súvisiacom výroku III. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

28. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s §

396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadřila, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).